

Mer debatt →**Löfvens förslag slår mot svenska företag**

Flera **ungdomspolitiker** skriver gemensamt att S-förslaget att tvinga företag att anställa långtidsarbetslösa och lärlingar bäddar för nya problem, till exempel fördyringar inom offentlig sektor och att utländska företag diskrimineras.

SvD.se/debatt

Mer debatt →**Regeringen bör sätta fart när det gäller spelandet**

Juristen **Carl Fhager** skriver att regeringens saktfärdighet när det gäller att förändra spelmonopolet tycks handla om att kunna fortsätta få in pengar till staten. Han varnar dock för att EU-regler kan göra att monopolet avskaffas hastigt, utan några regler, skydd eller garantier.

SvD.se/debatt

Redaktör
Carina Stensson
Bitr redaktör
Carl-Johan Bilkenroth

Webb:
svd.se/debatt
Twitter:
twitter.com/
SvDDebatt
Facebook:
SvD Opinion

SvD

Debattredaktionen
brannpunkt@svd.se
Telefon 08-13 51 49

BRÄNNPUNKT

EU-lag stoppar inte antibiotikan

RESISTENS När EU:s lagstiftning nu ses över, innebär det trots allvaret i situationen en fortsatt ansvarslös användning av antibiotika till friska djur. Det är av största vikt att EU-parlamentet säger nej till gummiparagrafen i det nya lagförslaget, skriver flera debattörer.

WHO antog i slutet av maj en global handlingsplan mot antibiotikaresistens och i förra veckan samlades 200 beslutsfattare från hela världen i Uppsala för att diskutera den allvarliga situationen som betecknats som en ödesfråga för mänskligheten. Men när EU, efter många år, beslutat att se över den lagstiftning som rör den veterinära användningen av antibiotika skapar man en gummiparagraf som gör det möjligt att fortsätta en ansvarslös användning av antibiotika till friska djur.

Enligt EU-parlamentets nuvarande förslag, som spikas den 15 juni, tillåts gruppbehandling med antibiotika av lantbrukets djur i förebyggande syfte. Det betyder i klartext att mycket stora mängder antibiotika även i framtiden kan ges till friska djur. Om parlamentet säger ja till förslaget, och mycket tyder på det, missar vi en unik möjlighet att motverka en fortsatt ökning av antibiotikaresistenta bakterier.

Många initiativ tas just nu för en mer ansvarsfull användning av antibiotika i världen. Resistenta bakterier känner inga gränser och vi måste vidta skarpa åtgärder inom såväl veterinär- som humanmedicin. Lyckas vi inte kommer den sjukvård vi tar för given att förändras i grunden. På sikt omöjliggörs cancerbehandlingar, stora kirurgiska ingrepp, transplantationer och vård av för tidigt födda barn. EU måste ta strid för att bevara detta livsviktiga läkemedel så att det inte blir verkningslöst för våra barn och barnbarn.

Inom unionen användes totalt 8,8 miljoner kilo antibiotika till lantbrukets djur 2012, varav 91,5 procent som gruppbehandling. Det betyder att över 8 miljoner kilo antibiotika gick till gruppbehandling av djur, varav en hög andel var friska.

Sverige använder allra minst antibiotika i EU räknat per kilo djur och har även den lägsta andelen antibiotika som gruppbehandling i hela unionen. Totalt använder Sverige 10 600 kilo antibiotika varav 10,4 procent, eller cirka 1 100 kilo som gruppbehandling.

Den stora skillnaden i hur antibiotikan används speglar hur djurhållningen bedrivs och hur smittskyddet är konstruerat. I Sverige har bönder, veteri-

närer och myndigheter tillsammans, genom ett hårt och medvetet arbete lyckats utrota många sjukdomar som kan sätta ned djurens motståndskraft och göra dem mottagliga för bakterieinfektioner. Vi har också satsat stora resurser på att förbättra djuromsorgen, vilket medfört att djuren inte lika lätt drabbas av sjukdomar. Friska djur behöver inte antibiotika.

De flesta länder i EU har en avsevärt sämre djurhållning än Sverige och ett betydligt sämre smittskydd. Det här gör gruppbehandling med antibiotika till huvudregel och inte undantag. Och det är detta som gör det så angeläget att EU nu skärper sin lagstiftning.

”**I många länder är gruppbehandling med antibiotika huvudregel och inte undantag.**”

Vid en snabb genomläsning av EU-parlamentets förslag till förordning kan man förledas att tro att så också är fallet. Det står i klartext att ”antibiotika inte får användas till livsmedelsproducerande djur i förebyggande syfte...”. Omedelbart efter följer dock ett gummiartat tillägg som helt slår undan benen på den tänkta skärpningen, nämligen: ”...såvida det inte föreligger en hög infektionsrisk.”

Ett sedan länge eftersatt djurskydd, omfattande handel med levande djur och ett bristande smittskydd gör att infektionsrisken är hög i många europeiska länder. Det här innebär att gruppbehandling av lantbruksdjur i förebyggande syfte kommer att fortsätta precis som förut. Om inte EU-parlamentet sätter stopp för liggande lagförslag den 15 juni riskerar vi en kraftig ökning av antalet resistenta bakterier och ett ökande antal dödsfall och fler sjukdomar som antibiotika inte längre biter på.

OECD presenterade under våren alarmerande siffror om hur användningen av antibiotika till livsmedelsproducerande djur förväntas öka globalt.

Så som lagförslaget nu är skrivet innebär det inte skärpta regler för användning av antibiotika på friska djur. FOTO: JANERIK HENRIKSSON/TT

Enligt OECD kommer användningen av antibiotika öka med 67 procent, från dagens 63 miljoner kilo till cirka 106 miljoner kilo år 2030. När det gäller industriell produktion av kyckling i Indien förväntas ökningen vara över 300 procent. Den oroväckande utvecklingen förklaras av att det produceras alltmer kött i världen och att djurhållning och smittskydd ofta är så eftersatt att gruppbehandling av djur lönar sig.

Mot bakgrund av att hela 80 procent av all antibiotika i många länder, som exempelvis USA, går till djur och inte till människor, så är det hög tid att antibiotikaanvändningen till djur blir mer ansvarsfull. Även i EU används mer antibiotika till djur än till människor räknat per kilo levandevikt.

När EU:s lagstiftare nu tar fram en ny gemensam lagstiftning för veterinära läkemedel inom Europeiska unionen kommer den att styra användningen för lång tid framöver. Därför är det av största vikt att EU-parlamentet säger nej till gummiparagrafen i det nya lagförslaget. I annat fall försitter vi en unik möjlighet att få stopp på en av de värsta avarterna av ansvarslös antibiotikaanvändning – den att ge antibiotika till friska djur.

TORKEL EKMAN

VMD, ordförande Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

HELENA JOHNSON

förbundsordförande Lantbrukarnas Riksförbund

BJÖRN OLSÉN

professor vid Institutionen för medicinska vetenskaper, infektionssjukdomar i Uppsala

KARIN ÖSTENSSON

VMD, Dekanus vid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap vid Sveriges lantbruksuniversitet